

SØPPEL, FORSVINN!

Gi barna innblikk i hva som skjer med søppelet som ligger i naturen. Overalt rundt oss kan vi finne søppel som skader naturen og dyrelivet. Siden søppelet sjeldent forsvinner av seg selv må vi lære barna om sortering og gjenvinning – dagens barn er fremtidens hår når det gjelder å nå målet om et bærekraftig samfunn.

3-6 år*

Formål

Bærekraftig utvikling er et av barnehagens verdigrunnlag og gjennom opplevelser og erfaringer skal personalet fremme verdier og holdninger slik at barna får gode forutsetninger for å kunne ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barna skal få kjennskap til hvordan en verner om naturens ressurser, bevarer biologisk mangfold og bidrar til et mer bærekraftig samfunn.

Formålet med aktiviteten er å gi barna en begynnende forståelse for et bærekraftig samfunn og legge til rette for at de utvikler respekt for naturen, nærmiljøet og kloden. Personalet skal gjennom aktiviteten gi barna en begynnende kunnskap om at dagens handlinger, som å kaste søppel i naturen, har konsekvenser for fremtiden. Og med bruk av egne sanser får barna erfare og oppleve hva som skjer med søppel som blir liggende i naturen.

Utstyr:

Søppel av ulikt materiale, f.eks. metallboks, yoghurtbeger, papptallerken, bananskall, syltetøyglass, o.l.

Spade

Noe til å markere stedet med, f.eks. et blomsterskilt

Kamera

Forberedelse

I dagene før gjennomføringen må dere samle inn søppel av ulikt materiale. Fortell barna hvorfor dere skal samle på søppel og involver dem helt fra starten av. Ha en kurv/eske hvor dere samler sammen søppel av ulikt materiale, f.eks. yoghurtbeger, hermetikkbokser, matpapir osv.

Selve matavfallet samler dere inn samme dag, eventuelt dagen før, slik at det ikke er muggent når man skal bruke det.

Gjennomføring

Finn et egnet sted i nærmiljøet hvor dere kan grave noen dype grop. Ha med søppelet og plasser søppelet av samme materiale ned i samme grop – ha en grop for plastikk, en for metall, en for papir og en for matavfall. Ta bilde av hvordan søppelet ser ut før det graves ned.

Tett så igjen gropene med jord og ta bilde slik at dere vet hvor dere har gravd. Eventuelt kan dere markere stedet med et flagg, en pinne eller lignende. Husk at markeringen kan bli borte. Ta derfor bilde eller noter ned slik at dere husker hvor gropene er.

La det gå en lang stund, gjerne noen måneder, før dere graver opp søppelet igjen. Sammenlign det dere finner med bildet av det dere gravde ned.

Samtale med barna

Ha reflekterende samtaler med barna hvor de får stille spørsmål og lage forklaringer på det de har erfart og opplevd med søppelet dere gravde ned.

Etter at dere har gravd ned søppelet kan dere undre dere sammen om hva som vil skje med de ulike typene med søppel. Skriv ned noen stikkord om hva barna tror. Ta stikkordene frem når dere har gravd opp søppelet for å se om noe av det som ble sagt stemte overens med resultatet.

Med felles undring over hva som faktisk har skjedd med de ulike søppeltypene kan skape gode samtaler.

- Hvilket søppel er borte?
- Hva ligger igjen?

Forslag på hvor søppelet burde vært kastet? Hva skjer om vi kaster søppel i naturen? Hvordan kan dette påvirke dyreriket, havet, jorden og menneskene? Finn ut sammen ved å se på bilder eller småfilmer om dette.

Variasjon og videreføring

Vairer aktiviteten med å grave ned matavfall og annet søppel i et terrarium med for eksempel mark og skrukke troll – dette kan være spennende å følge med på samt skape nysgjerrighet blant barna. Dette kan gi gode samtaler om søppel og nedbrytning i naturen.

Lag en oversiktsplakat med bilder av søppelet dere gravde ned, og skriv på stikkordene fra samtalen med barna. For eksempel ta et bilde av et yoghurtbeger og skriv under hva barna trodde ville skje med det. På denne måten får foreldrene innblikk i barnehagehverdagen og hva dere gjør med søppelet.

Sammen med barna blir dere enige om hvor lenge dere skal vente før dere graver opp søppelet igjen, eventuelt om dere skal grave det opp flere ganger. Tell gjerne ned ved å bruke en kalender med oversikt over antall dager dere skal vente før søppelet graves opp igjen. Kryss av hver dag, slik at barna ikke glemmer aktiviteten dersom det er lenge til dere skal grave søppelet opp igjen.

TIPS

- Om dere ikke har et sted i nærmiljøet som egner seg for å grave ned søppel kan eventuelt parsellkasser brukes i uteområdet i barnehagen. Fyll dem med jord og grav ned søppelet. Lag gjerne skilt med bilde av det som er gravd ned – ta bilde, laminer og lim på en pinne som stikkes ned i jorden.
- For å gjøre det ekstra spennende når dere skal grave søppelet opp igjen, kan barna få lage sine egne skattekart over stedet dere gravde. Husk da å lagre tegningene sammen med bildene som blir tatt.
- NRK Supers program, Planetpatroljen (sesong 5) har mange fine episoder om ulike typer avfall, i tillegg til denne fine sangen om kildesortering.

